



Skatteetaten

Vår dato
15.01.2020

Din/Deres dato

Saksbehandler
Mette Eidsvik

800 80 000
Skatteetaten.no

Din/Deres referanse

Telefon
98906172

Org.nr
974761076

Vår referanse
2019/11365

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO

BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET
Postboks 8036 DEP
0030 OSLO

Innspill ved revisjon av gjeldsordningsloven

Skatteetaten viser til Barne- og familiedepartementets ønske om innspill til revisjonsarbeidet med gjeldsordningsloven, og sender her over våre kommentarer.

Vi ser behov for å videreføre gjeldsordningsinstituttet. Vi legger vekt på hensynet til å sikre at skyldnere med en uoverkommelig gjeldsbyrde får en mulighet for en ny start, og at dette tilsier at instituttet videreføres. Det er også fra et samfunnsmessig perspektiv både ønskelig og gunstig med en videreføring av instituttet, når man tar hensyn til de alvorlige menneskelige og økonomiske konsekvenser som erfaringsmessig følger med tyngre gjeldssaker.

Vi ser også at det er behov for en revisjon av loven. I denne sammenhengen er vi enige i at det i dag i mange "enkle" gjeldsordningssaker brukes uforholdsmessig mye ressurser.

Det er flere forhold, handlinger mv. som med fordel kan reguleres på en annen måte enn det som gjøres per i dag, og vi ser et behov for klargjøring av regelverket. På dette tidlige stadiet av revisjonsarbeidet velger vi imidlertid å ikke foreslå konkrete regelverksendringer eller komme med kommentarer til enkeltbestemmelser, men holder oss på et overordnet nivå. Det er imidlertid et viktig poeng for oss at regelverket ikke stenger for moderne løsninger.

Av hensyn til alle brukere av loven er det viktig med **klart lovspråk**. Loven bør være klar og forståelig, uten unødig kompleksitet, unødvendige skjønnsbestemmelser, og begreper må harmoniseres der det er hensiktsmessig. Vi tenker også at det i utredningsarbeidet bør ses nærmere på **rolle- og ansvarsdelingen mellom namsmann og tingrett** for å sikre en mer effektiv og helhetlig forvaltning av gjeldsordningen.

Vi ønsker videre å utdype det som kan benevnes som "digitalisering av gjeldsordningsinstituttet".

"Digitalisering av gjeldsordningsinstituttet"

Den som ønsker gjeldsordning skal i dag fylle ut informasjon i en "Registrering av gjeldsordningssak/Søknad om gjeldsforhandling". I søknadsskjemaet skal det blant annet oppgis detaljerte økonomiske opplysninger. Namsmannen skal kontrollere at søknaden inneholder alle nødvendige



opplysninger, og kan blant annet kreve at søkeren dokumenterer opplysningene. Det er en godt kjent problemstilling at denne delen av søknadsprosessen tar unødvendig lang tid.

I tråd med digitaliseringsstrategien for offentlig sektor er det fra Regjeringen gitt uttrykk for at digitalisering skal bidra til en mer effektiv offentlig sektor, og dessuten en enklere hverdag for folk flest. Det er ikke ønskelig at folk skal være en kasteball mellom ulike offentlige aktører. De ulike offentlige aktørene må jobbe sammen, og ha fellesløsninger som virker på tvers av forvaltningsnivåer og sektorer. Samtidig må mer offentlig data deles og gjenbrukes, uttaler Regjeringen ved Digitaliseringsministeren.

Vi mener at det bør være et mål at det utvikles løsninger for gjeldsordningssaker som gjør det enklere og mer oversiktlig for skyldner (søker) og for andre berørte. Dette bør gjelde både når man søker om gjeldsordning, men også i forbindelse med å inngå avtale om gjeldsordning, følge opp og be om endringer osv. under gjeldsordningen.

Vi mener at gjeldsordningsloven bør legge til rette for en digital løsning hvor søker kan logge seg inn på en egen nettside, og gi all nødvendig informasjon på dette stedet. Samtidig må reglene legge til rette for at kjent, offentlig informasjon for søker kan fylles ut automatisk, for eksempel bosted, sivilstand/samboer, inntekt, formue, gjeld til det offentlige osv. Det er viktig at søker ikke må fremskaffe informasjon han tidligere har gitt til en offentlig myndighet, eller informasjon som offentlige myndigheter allerede har. Både kommunale gjeldsrådgivere som eventuelt bistår skyldner på søknadsstadiet og namsmannen, vil også dra nytte av dette – både konkret i den enkelte sak, og på sikt også ressursmessig.

På denne måten kan man altså gjøre det enklere og mer oversiktlig for skyldner, kreditorer og namsmann å inngå avtale om gjeldsordning, følge opp og be om endringer mv. under gjeldsordningen. (Dette gjelder både betaling, dialog, sende og motta henvendelser og få purringer/varsler om manglende betaling eller andre plikter.) Det blir lettere for skyldner å innfri sine forpliktelser, og det offentliges ressursbruk ved behandlingen kan reduseres.

A-ordningen er en digital rapporteringsordning hvor arbeidsgivere samordnet rapporterer opplysninger (i A-meldingen) om inntekt og ansatte til NAV, SSB og Skatteetaten. Opplysningene sendes enten via arbeidsgivers lønnssystem eller via en tjeneste i Altinn. Det er Skatteetaten som forvalter ordningen på vegne av de andre etatene. I A-meldingen oppgir arbeidsgiver inntekt, arbeidsforhold og forskuddstrekk til sine ansatte, samt arbeidsgiveravgift og finansskatt til virksomheten. Opplysningene rapporteres minst én gang i måneden.

Det foreligger et betydelig potensiale for å gjenbruke disse opplysningene i offentlig saksbehandling, og vi mener at det på lovnivå bør gjøres endringer slik at dette kan skje i større grad. Slik vi ser det bør dette også kunne gjøres ved gjeldsordning, eksempelvis ved at namsmennene får direkte innsyn i søkeres inntekt.



Digitalisering av gjeldsordningsinstituttet, slik foreslått her, krever at man sikrer og forvalter opplysninger og dokumentasjon slik at rettssikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern for den enkelte ivaretas. All bruk av personopplysninger krever et rettslig grunnlag etter personvernforordningen artikkel 6. Hensynet til en forsvarlig ivaretagelse av personvernet og informasjonssikkerhet må derfor være en nødvendig forutsetning og en integrert del av en eventuell utvikling av både nye regler og en digital løsning.

Vennligst oppgi vår referanse ved henvendelse i saken.

Med hilsen

Stian Solheim
Seksjonssjef
Innkreving, juridisk stab
Skatteetaten

Mette Eidsvik

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.